

Αναφορά δυνατών σημείων, αδυναμιών, ευκαιριών και κινδύνων Έρευνας και Καινοτομίας

Δυνατά Σημεία

- Ύπαρξη νησίδων αριστείας σε δημόσιους ερευνητικούς φορείς και στον ιδιωτικό τομέα
- Θύλακες διεπιστημονικής και διατηματικής συνεργασίας
- Σημαντική ελληνική εκπροσώπηση σε δίκτυα και έργα του Ευρωπαϊκού Οδικού Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών (συμπεριλ. των ηλεκτρονικών υποδομών, όπου υπάρχει σημαντική αντιστοίχιση με την ύπαρξη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού στον χώρο των ΤΠΕ και συνέργεια με το Ψηφιακό Θεματολόγιο)
- Αξιόλογη παρουσία από πλευράς των επιστημονικών δημοσιεύσεων, με την αντίστοιχη απόδοση που υπερβαίνει το μέσο όρο της ΕΕ. Θα πρέπει ωστόσο να τονιστεί ότι οι αντίστοιχοι δείκτες αναφορών, οι οποίοι παρέχουν μια έμμεση αξιολόγηση της επιστημονικής αξίας των δημοσιεύσεων αυτών, είναι σημαντικά χαμηλότερες.
- Ισχυρή ελληνική ερευνητική κοινότητα της διασποράς.
 - Ιδιαίτερα καλές επιδόσεις όσον αφορά τη χρηματοδότηση από την ΕΕ Προγραμμάτων-πλαισίων, ιδιαίτερα στον χώρο των ΤΠΕ / ηλεκτρονικών υποδομών, μεταφορών, ενέργειας...
 - Υψηλή απόδοση όσον αφορά στη χρήση και την εισαγωγή καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και παραδείγματα επιχειρηματικής διαχείρισης
 - Πολύ καλές επιδόσεις σε μη τεχνολογικές καινοτομίες, με τις επιχειρήσεις που έχουν εισαγάγει μη τεχνολογική καινοτομία να αντιστοιχεί στο 89% του Μέσου όρου της ΕΕ.
 - Οι ελληνικές ΜΜΕ παρουσιάζουν ένα καλό επίπεδο της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και συμμετοχής στα δίκτυα (69% του μέσου όρου της ΕΕ όσον αφορά τη συμμετοχή του δικτύου)

Απειλές

- Η οικονομική ύφεση λειτουργεί ανασταλτικά τόσο για ιδιωτικές όσο και για δημόσιες επενδύσεις
- Ραγδαία αύξηση της ανεργίας και μεταναστευτικό ρεύμα, κυρίως νέου επιστημονικού δυναμικού. Η συγκεκριμένη τάση διαφαίνεται ως η μάστιγα της οικονομίας μας, στερώντας στη χώρα το απαιτούμενο ανθρώπινο δυναμικό για την ανάπτυξη
- Υπάρχει κίνδυνος η Ελλάδα να παγιδευτεί σε μία "ισορροπία", από τη μια πλευρά, χαμηλής ζήτησης για Ε.ΤΑ.Κ από τον ιδιωτικό τομέα, και από την άλλη, προσφοράς η οποία είναι εξαρτημένη από δημόσιες πηγές χρηματοδότησης.
- Χαμηλή απορρόφηση Ευρωπαϊκών πόρων από το Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης (με κίνδυνο να μην απορροφηθούν πλήρως).
- Οικονομία αποτελούμενη από μικρού μεγέθους επιχειρήσεις, οι οποίες στηρίζονται στη μεταφορά ώριμης τεχνολογίας από το εξωτερικό και όχι στην έρευνα και ανάπτυξη.
- Αυξανόμενος διεθνής ανταγωνισμός (με αποτέλεσμα δυσκολία χρηματοδότησης από τα ανταγωνιστικά προγράμματα της Ε.Ε.)

Αδυναμίες

- Έλλειψη εθνικών προτεραιοτήτων και ενιαίας στρατηγικής για την Ε.ΤΑ.Κ με βάση τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας.
- Περιορισμένες επενδύσεις από τον ιδιωτικό τομέα στην Ε.ΤΑ.Κ και έλλειψη στρατηγικής χρήσης εργαλείων ΣΔΙΤ (PPP)
- Εξάρτηση σε πηγές χρηματοδότησης από την Ε.Ε.
- Κατακερματισμός δημόσιων ερευνητικών υποδομών
- Έλλειψη συνεκτικής ερευνητικής κοινότητας, που λειτουργεί σε συνθήκες άνισες σε μισθολογικό, νομικό και χρηματοδοτικό πλαίσιο, υπό καθεστώς μεγάλης γραφειοκρατίας
- Λίγα κίνητρα για την προσέλκυση και διατήρηση καλών / νεώτερων ερευνητών
- Αναποτελεσματική χρήση των περιορισμένων (δημόσιων και ιδιωτικών) πόρων για την Ε.ΤΑ.Κ. και απουσία σταθερού πλαισίου αποτίμησης / αξιολόγησης της χρηματοδότησης
- Χαμηλές επιδόσεις στην παραγωγή και εξαγωγή νέων καινοτομικών προϊόντων / υπηρεσιών
- Πολύ χαμηλές επενδύσεις Ε.ΤΑ.Κ από τον ιδιωτικό τομέα, μια αδυναμία που αποδίδεται εν μέρει λόγω της έλλειψης των μεγάλων επιχειρήσεων σε τομείς υψηλής τεχνολογίας (έρευνα και ανάπτυξη των επιχειρήσεων στην Ελλάδα ανέρχεται στο 16% του μέσου όρου της ΕΕ).
- Έλλειψη μηχανισμών μεταφοράς τεχνολογίας (εν μέρει λόγω της έλλειψης εξειδικευμένου προσωπικού).
- Ασυμβατότητες μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εργασίας στον τομέα της Ε.ΤΑ.Κ (οι επιστήμονες δεν απορροφώνται από τον παραγωγικό ιστό). Επιπλέον, το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα δεν είναι συχνά σε θέση να παράσχει τα προσόντα και τις δεξιότητες που απαιτούνται στην αγορά εργασίας.
- Πολύ χαμηλό ποσοστό διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε όλες τις κατηγορίες
- Έλλειψη επιχειρηματικού πνεύματος μεταξύ της ελληνικής ερευνητικής κοινότητας με νοοτροπία αποφυγής ανάληψης ρίσκου που οδηγούν σε μη αξιοποίηση των καινοτόμων ιδεών.
- Πολύ χαμηλό επίπεδο επιχειρηματικών κεφαλαίων σε καινοτόμες και υψηλής τεχνολογίας επιχειρήσεις, τόσο με όρους προσφοράς όσο και ζήτησης.
- Χαμηλό επίπεδο αναγνώρισης της σημασίας της τεχνολογίας και των ευκαιριών που συνεπάγεται για την ανασυγκρότηση της οικονομίας και της κοινωνίας
- Υψηλό επίπεδο των περιφερειακών ανισοτήτων. Η πλειοψηφία των Ε.ΤΑ.Κ δραστηριότητες συγκεντρώνεται στην Αττική.

Ευκαιρίες

- Η σταθερή εισροή πόρων για την Ε.ΤΑ.Κ από την Ε.Ε. αποτελεί ευκαιρία ανάπτυξης του τομέα εφόσον οι πόροι αξιοποιηθούν με αποδοτικό τρόπο.
- Η δημιουργία μίας εθνικής στρατηγικής για την Ε.ΤΑ.Κ η οποία είναι εναρμονισμένη με διεθνείς καλές πρακτικές καθώς και ο καθορισμός του τρόπου υλοποίησής της με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο.
- Η προτεραιοποίηση των ερευνητικών υποδομών στρατηγικής σημασίας σε εθνικό επίπεδο και με αντίκρυσμα στην κοινωνία (ιδιαίτερα των ηλεκτρονικών υποδομών), αλλά και εκείνων με πανευρωπαϊκό ενδιαφέρον θα αναδείξει με τον καλύτερο τρόπο τις συνέργειες της έρευνας με την εκπαίδευση, την περιφερειακή καινοτομία και θα προωθήσει την αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων στην έρευνα
- Η δημιουργία συνέργειας με τον νέο επενδυτικό νόμο ως προς την τόνωση των ιδιωτικών επενδύσεων στην Ε.ΤΑ.Κ και τη στήριξη της καινοτομίας.
- Η δημιουργία συνεργιών μεταξύ της απαιτούμενης αναδιάταξης του συστήματος Ε.ΤΑ.Κ και της μεταρρύθμισης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- Η ευφυής εξειδίκευση (smart specialization) στον τομέα της καινοτομίας, σε περιφερειακή διάσταση